

Jaczkovics Marianna, Béres Erzsébet, Berta Eleonóra

A periférikus tulajdonnevek típusai az Új Ember c. katolikus hetilap hasábjain (2024. augusztus 11-i szám /LXXX. évf.32./ alapján)

Bevezetés

A nyelv hatalmas teljes szókészletéből az egyén aktív és passzív szókincset használ. Magából a kifejezésből is következik, hogy az aktív szókincs az egyén által nap mint nap használt szavaknak az összessége. Ide tartoznak az alapszókészlet szavai és azok a kiegészítő szókészletben meglévő lexémák, amelyek a személy munkájával, mindennapi életével, szórakozásával kapcsolatosak. A passzív szókincs kifejezés ellenben arra utal, hogy ezt a szómennyiséget az egyén ugyan ismeri, de nem igazán használja.

Köztudott dolog, hogy ahogy az egész nyelvünk, úgy az aktív és passzív szókészlet is állandó változásban, mozgásban van: az aktívan használt szóanyag bizonyos körülmények folytán átkerülhet a passzív szókincsbe, sőt akár feledésbe is merülhet. Tapasztalhatjuk viszont a fordított folyamatot is, amikor a passzív szavak aktivizálódnak, „új életre kelnek.”

Mind az aktív, mind a passzív szókincs figyelemre méltó csoportját képviselik a főnevek, ezeken belül is a tulajdonnevek. Ezeknek a szavaknak a jelentésköre, jelentéstartalma – a köznevekkel ellentétben – nem dolgok, személyek, tárgyak, intézmények, közösségek egy csoportjára, hanem egyedi létezőkre utal, azaz egyedi személyeket, helyeket, intézményeket vagy tárgyakat azonosítanak, pl. Szent István Bazilika, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Szent Kereszt Társulat, Medjugorjei Ifjúsági Fesztivál stb.

A különböző tanulmányköteteket és tudományos konferenciák anyagait olvasgatva nem sűrűn találkozunk olyan tulajdonnévfajtákkal, amelyek nem személy- vagy helynevek. Periférikus névfajtáknak tekintendők például az állatnevek, tárgynevek, intézménynevek, az egyházi és vallási témájú tulajdonnevek. Utóbbiakat vesszük górcső alá ebben a publikációban az *Új ember* című katolikus hetilap 2024. augusztus 11-i számának a (LXXX. évf.32.) névanyaga alapján.

A kutatás célja

Jelen vizsgálódásunk nyelvészeti anyagát tehát a magyarországi keresztény sajtó legnagyobb példányszámú és legrégebbi orgánuma adja. Első száma a második világháború után, 1945. augusztus 9-én jelent meg. Az 1956-os forradalmat követő fél évi betiltástól eltekintve folyamatosan, hétről hétre jelenik meg a 12 oldalas, hétmillió hívet számláló, Magyarországon működő katolikus egyház lapja. A templomokon, egyházközösségeken keresztül, illetve más módokon terjesztett újság tájékoztat a világegyház és a helyi magyarországi egyház eseményeiről, a főbb pápai megnyilatkozásokról. Tudósít a társadalom, a közélet, a kultúra keresztény szempontból fontos eseményeiről, illetve foglalkozik a keresztények életét érintő kérdésekkel.

A múlt történeti eseményeit követően lehetőség nyílt arra, hogy a katolikus egyház az egyházi nyelvhasználat ápolására is fókuszáljon, ezért az utóbbi tizenöt év alatt ismét kiépült a magyarországi egyházi nyelvhasználat köre. Az *Új Ember* tartalmaz vallási írásokat (bibliai magyarázatokat, szentírási reflexiókat, egyházi tanításokat), egyházi eseményekről szóló híreket, püspöki nyilatkozatokat, közösségi eseményeket, ahol helyi közösségek programjairól, misékről, ifjúsági találkozóról lehet olvasni. Értesülhetünk híres vallási személyekről, a helyi közösségek vezetőiről, olyan lelki írásokról, amelyek szellemi útmutatók, imádságok, tanúságtételek. A hetilap rendszeresen jelentkezik családi és ifjúsági témákkal, ahol képzésekről, programokról, családi életre vonatkozó írásokról tudósít.

A periférikus tulajdonnevek kutatásának célja tehát a gyűjtött nyelvi anyag, illetőleg adat sokoldalú, körültekintő, alapos és gondos, sőt előrevívó elemzése.

Mivel korunkban felgyorsult az újabb és újabb nyelvi rétegek szókincsének változása, formálódása, kopása és újjászületése, időről időre szembesítenünk kell a friss nyelvi adatokat a már meglévő kategóriákkal, mivelhogy létrehívhatunk esetleg új értékeket felmutató csoportokat is.

Előzmények

A névkutatás magyarországi kutatásának elindulásában Kálmán Bélának tulajdoníthatunk úttörő szerepet. A *nevek világa* (1989) című alapművében a nevek jelentését, eredetét és szerepét vizsgálja, különös szerepet tulajdonítva a névadás kulturális és nyelvi vonatkozásaira. A 20. század második felében ez volt az az összefoglalás, amely olvasmány és mintegy 3800 személy- és helynevet tartalmazó névmutató is lett egyben. A könyv megjelenésével egyidőben erősen fellendült az érdeklődés a névtan iránt. Kezdetét vették a nemzetközi kutatások, névtani konferenciák. A névkutatók számának nagyarányú növekedésével egyre inkább a szerteágazóan kibontakozóban lévő munka, a sokféle kezdeményezés és módszerbeli megközelítés, a felhasználható eredmények kerülnek fókuszba. A

magyar névtudomány neves kutatógárdával büszkélkedhet, a teljesség igénye nélkül említjük meg felsorolásunkban Benkő Loránd, Hajdú Mihály, J. Soltész Katalin, Kálmán Béla, Ladó János, Lőrincze Lajos, Mező András, Pais Dezső, Szabó T. Attila stb. munkáit, akik a nevek etimológiai vizsgálatát elengedhetetlennek tartották. Megindult Hajdú Mihály és szerkesztésében a Névtani értesítő című időszakos névtani kiadvány, 1963-ban pedig kezdetét vette Győrffy György nagyszabású sorozata Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza (1963). Tovább gazdagítja a névkutatással kapcsolatos szakirodalmat Kiss Lajos és Hoffmann István munkássága, akik megállapítják, hogy a helynevek nemcsak földrajzi, hanem társadalmi és kulturális információkat is hordoznak.

Mindenki számára evidens tehát, hogy a magyar szókincsnek jelentős része nevekből, személynvekből, földrajzi és más nevekből áll. Ezek a nevek bizonyos szempontból fontosabbak a tudomány számára, mint szókincsünk egyéb rétegei. Rámutató, azonosító, tájékoztató jelentésüknél fogva (Hajdú, 1997, 471–477. o.) nemcsak a szakember, hanem a nyelvtörténet, településtörténet, művelődéstörténet és más tudományág kutatója is felbecsülhetetlen kincset találhat e névtípusok vizsgálatakor, rendszerezésekor.

Mint a nyelvtudomány többi szegmense, a különböző tulajdonnévfajták is „rendszerben működnek”, mivel a nyelvnek mint rendszernek a részét képezik. „A nevek nyelvi jelekként rendelkeznek a nyelv rendszerszerűségének sajátosságaival” (Hoffmann, 1993, 24. o.). A tulajdonnevek rendszere leginkább nyelvi eszközökkel írható le, másrészt az egyes nevek keletkezését a tulajdonnévi rendszerhez viszonyítva kell elképzelnünk. Figyelembe kell venni tehát azt, hogy a „már meglévő névanyag bizonyos fokig megszabja az új megnevezések módját” (Sebestyén, 83. o.). E folyamatnak fontos tényezője az analógia, amely mintakövetésre alkalmas elemet hoz létre a rendszerben.

A tulajdonneveket különböző szempontokból kutathatjuk. Kísérletet tehetünk filozófiai, logikai, nyelvészeti és lélektani meghatározásukra, ahogy Hajdú Mihály is tette az Általános és magyar névtan c. gyűjteményben (Hajdú, 1997). Kutathatjuk továbbá a tulajdonnevek keletkezését, jelentését, jelentéstartalmát, hangulatukat, változásait és elhalásukat, illetve a konnotáció, a motiváció, az asszociáció megjelenését és formáit.

A tulajdonnevek közé elsősorban a személynévek tartoznak, amelyek magukban foglalják a család- és utónéveket, akár egyesítve, akár külön, az uralkodók és pápák nevét, valamint a vallási és mitológiai eredetű neveket. Emellett ide sorolhatók a földrajzi nevek, tárgynevek, intézmények elnevezései, műcímek, kitüntetések és díjak, valamint egyéb hasonló kifejezések. A személynévek tanulmányozása betekintést nyújt különböző korok és kultúrák névadási hagyományaiba. A névtani szakirodalom arra is felhívja a figyelmet, hogy ezek a nevek eredetileg köznevekből alakultak ki, és ma is gyakran köznévi alapúak. A

keresztény nevek például kezdetben köznevek voltak a nyelvekben, amelyeken megszülettek, például Péter (szikla), Irén (béke) vagy Anna (kegyelem). A családnevek az Anjou-kortól kezdtek elterjedni, és ezek is köznevek voltak, melyek a földbirtokra, nemzetiségi eredetre, foglalkozásra vagy különféle jellemvonásokra utaltak. Például Béres József valóban béres volt, Nagy János pedig nagy termetű. Az idő múlásával a családnevek öröklődtek, és elvesztették eredeti jelentésüket. Így a „béres fia” is lehetett más foglalkozású, vagy a „nagy” ember kicsivé válhatott. Bencédy megfogalmazásában „a köznév a dolgok általánosítása, amelyek térben és időben eloszlának, míg a tulajdonnév az egyedi dolgokra vonatkozó tapasztalatok összegzése” [Bencédy, 553. o.].

A tulajdonnév jelentésének alapvető jellemzője az egyediség, amely elvonatkoztat az egyes tulajdonságoktól. Ha alaktani szempontból vizsgáljuk a tulajdonneveket, akkor látható, hogy ezek nem szerepelhetnek többes számban, mivel egyedi entitásokat jelölnek. Természetesen vannak kivételek is: például vannak olyan tulajdonnév típusok, amelyek már eleve többes számú alakban jelennek meg (például Fülöp-szigetek, Alpok). A többszavas tulajdonneveket egy egységnek tekintjük, így csak az utolsó elemük kaphat toldalékokat (például: Ungvári Nemzeti Egyetem). Bizonyos tulajdonnevek, különösen a földrajzi nevek, alaktani szempontból úgy alakultak, hogy a köznévi alakjaikat nem használjuk (például: Dobogókőn, nem pedig Dobogókővön). A helynevek egy másik csoportjában megtalálható a magyar **-d** képző helynevekbeli funkciója, mint például Mogyoród, Aszód, Dormánd, Kerecsend, (Mező)Kövesd, Tard, valamint Borsod megye nevében is jelen van ez a képző. A nevezett képző a korai ómagyar korban személy- és helynévképző funkcióban volt a legelevenebb, bár ekkor kicsinyítő jelenése is még világosan érzékelhető lehetett. A **-d** a legtipikusabb és leggyakrabban használt helynévképzőnk, mely a településnevek, víznevek, hegynevek stb. megjelenési formája (Bényei, 52-69.o.)

Ha hangulati szempontból vizsgáljuk a tulajdonneveket, ezen belül is a személyneveket, látható, hogy ezek is rendelkeznek hasonló „érzelmi töltettel”, mint a köznevek. A személynevek hangulata a magyar nyelvben mélyen összefonódik a kulturális, történelmi és társadalmi kontextussal, valamint az egyéni élményekkel. Gyakran személyes, akár családi, generációk közötti kapcsolatok felidézői. A név viselőjének jó vagy rossz tulajdonságai befolyásolják a név hangulatát, így az a számunkra kedvelhető vagy ellenszenves is lehet. Egy-egy név viselése, „örökül adása” lehet például egyfajta tiszteletadás egy elhunyt kedves családtagnak, ilyenformán emlékezve meg róla. Ha a névnek történelmi vagy mitológiai vonatkozásai vannak, akkor a név viselője akár bizonyos társadalmi szerepet képviselhet a hangulati kapcsolódás által. A tulajdonnevek hangulatának meghatározásában tehát a legfontosabb szerepet az asszociációk játsszák.

Bátran mondhatjuk, hogy a XXI. század első évtizedei számítanak mérföldkönek a magyar névkutatásban, hiszen számos doktori értekezés, tematikus tanácskozás, névtani sorozat, nemzetközi színvonalú periodika (Névtani Értesítő, Onomastica Uralica, Helynévtörténeti Tanulmányok) kezdte el működését. Ezt a szakaszhatárt az egyházi tulajdonnevek vizsgálatára is érdemes vonatkoztatni, mivel új kutatási irányokat és perspektívákat nyithat ezen a területen. A nyelvészeti kutatások új, korszerű megközelítéseket és témákat hoznak magukkal. Ritkán találkozhatunk olyan tanulmánnyal, amely nem személynevekkel, helynevekkel, hanem más tulajdonfajtákkal, mint például állatnevekkel, tárgynevekkel, intézménynevekkel foglalkozik. J. Soltész Katalin (1981) hangsúlyozza, hogy a névjelentés, névrendszertan és névelmélet kérdéseire csak úgy találhatunk választ, ha minden névfajtát figyelembe veszünk.

Mivel a tudományos szakirodalom inkább a cég- és márkaneveket, védjegyeket, termékek és szolgáltatások neveit helyezi előtérbe, fontosnak és érdekesnek véljük az egyházi tulajdonnevek vizsgálatát. Ez a téma nem tartozik a magyar névtan központi kérdései közé, pedig segíthet megérteni, hogyan jelennek meg a vallási, kulturális, társadalmi és politikai hatások a médiában, például egy újság hasábjain. A vallási újságok gyakran tükrözik a vallási közösségek értékrendjét, ideológiáját és a hithez kapcsolódó fontos eseményeket, személyeket, helyszíneket, illetve intézményeket. A változatos tulajdonnévkincs, az egy adott vallási közösséghez, adott esetben a római katolikusokhoz kapcsolódó segít feltárni a vallási élet sokszínűségét, a vallási gyakorlatokat.

A vallási témájú újságok, például az Új Ember, gyakran használják különféle egyházi intézmények neveit. Ezek közé tartoznak az egyházmegyék, katolikus iskolák, szerzetesrendek (például a Ferenc-rend / ferences rend) vagy szociális intézmények (például a karitás). Az ilyen intézmények vallási, oktatási vagy karitatív célokat szolgálnak, és a folyóiratok segítségével tájékoztatják az olvasókat tevékenységükről, szerepükről a közösségben, valamint az egyház napi működéséről.

Az egyházi életben a tulajdonnevek kiemelkedő szerepet játszanak, mivel sok szent, hely, esemény és szertartás neve kapcsolódik hozzájuk. Ezek lehetnek személynevek (például Szent Péter), ünnepnevek (például nagypéntek) vagy egyházi intézmények nevei, amelyek az egyház működéséhez tartozó szervezetek, rendek és intézmények megnevezései, mint például a Vatikán (a római katolikus egyház központja és a pápa székhelye), a Szent István-bazilika (Magyarország legfontosabb katolikus temploma), a Ferenc-rend / ferences rend (Szent Ferenc által alapított szerzetesrend), vagy a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (katolikus felsőoktatási intézmény).

Az egyházi tulajdonnevek esetében indokolt többféle szempontú vizsgálatuk elsősorban azért, mert e névanyagról még viszonylag keveset dolgoztak fel. Például a harangnevek gyűjtése és elemzése kapcsán J. Soltész Katalin rámutat, hogy „az egyházi életben elterjedt szokás, hogy a harangoknak nevet adnak –

általában egy szent nevét-, de a harangnevekről még nem találkoztam írott anyaggal”. Hangsúlyozza, hogy a harangnevek összegyűjtése és feldolgozása különösen fontos lenne, mivel nemcsak hivatalos egyházi nevekről van szó, hanem olyan, nyilvánvalóan népi eredetű elnevezésekről is, amelyek szintén érdekesek lehetnek (1981, 216. o.). Emellett a templomok hivatalos egyházi elnevezéseinek kérdése is szóba kerül, és megjegyzi, hogy Magyarországon, más országokkal ellentétben, a templomcímek nem igazán ismertek a köztudatban – például a Szent Erzsébetről elnevezett budai templomot gyakran csak kapucinus templomként emlegetik. Ördög Ferenc, Markó Imre Lehel közreműködésével, összegyűjtötte és statisztikailag feldolgozta a XIX. századi Magyarország és Horvátország katolikus templomcímeit, és ennek közzététele jelentős előrelépést hozhat ezen az eddig alig kutatott területen. Nemcsak a hivatalos templomcímek, hanem más megnevezések, mint az „Egyetemi templom” vagy „Bazilika” is lehetnek tulajdonnevek, ahogyan az épület egyes részei (például a tornyok) is viselhetnek tulajdonnévként szolgáló elnevezéseket.

Fábián Pál rámutat, hogy a névegyedek számának növekedése egyrészt indokolja kutatásukat, mivel „ki kell jelölni helyüket a szavak rendszerében” (Fábián 1981, 156. o.), másrészt egyre fontosabbá válik szerepük a mindennapi életben, így kulturális és nyelvi tájképünk szerves részévé válnak.

A jelen vizsgálódás tulajdonképpen egyfajta névbemutató: alapvetően a szinkron vallási névanyag összegyűjtésére, rendszerezésére, tipizálására helyezi a fő hangsúlyt. Mivel a vallási terminológia gyakran komplex, ezért a kifejezések rendszerezése segíti a megértést és a tanulmányozást, hozzájárul a különböző vallások és kultúrák közötti párbeszéd elősegítéséhez.

A közérthető vallási terminológia az eredményesebb kommunikációt lendíti előre. Ha a vallási kifejezéseket és fogalmakat úgy fogalmazzuk meg, hogy azok könnyen érthetők és világosak legyenek a szélesebb közönség számára, akkor az segíti a hatékonyabb kommunikációt. A vallási témákban sokszor komplex, szakmai nyelvezetet használunk, de a közérthetőbb megfogalmazások segíthetnek abban, hogy azok, akik nem rendelkeznek vallási szakértelemmel, jobban megértsék az üzenetet. Ez különösen fontos lehet prédikációkban, vallási írásokban vagy a hittanórákon, mivel így több emberhez juthat el az üzenet, és könnyebben kapcsolatba léphetnek a vallásos tartalmakkal.

Az egyházi tulajdonnevek gyakran szoros összefüggésben állnak a vallási hagyományokkal, szent személyekkel, helyszínekkel. Ezért, ha ilyen szempontú fogalomköröket kéne kialakítani, akkor a következő kategóriákat célszerű felállítani:

- **Szentek nevei:** Sok templom vagy intézmény nevét szentekről kapta, mint például Szent István, Szent László stb. Ezek a nevek nemcsak tiszteletet fejeznek ki, hanem kapcsolódnak a vallási hiedelmekhez is.

• **Bibliai utalások:** Számos egyházi név a Bibliából származik, mint például a "Betlehem" vagy "Jeruzsálem", melyeknek jelentős vallási és történelmi háttérinformációjuk van.

• **Helyszínek:** Egyes nevek földrajzi vagy történelmi helyszínekhez kötődnek, például a "Váci Székesegyház", „Szent István-bazilika”, amelyek a város történetéhez és vallási életéhez is kapcsolódnak.

Az egyházi tulajdonnevek gyakran tükrözik a helyi kultúrát és hagyományokat, beépítve a közösség vallási identitását. Ezek a nevek tehát nem csupán azonosítóként szerepelnek, hanem mélyebb kulturális, vallási és történelmi jelentéssel bírnak (Kárpátalján például a mártírhaltált halt Boldog Romzsa Tódor görögkatolikus püspök személye, aki alig 34 évesen a szovjetek bevonulásakor gyakorlatilag a kárpátaljai görögkatolikus egyház vezetője volt és elutasította az ortodox egyházhoz való csatlakozást).

Az egyházi közösségek megnevezései sokféle formát ölthetnek, és különböző vallási hagyományok, tevékenységek, valamint célok szerint változhatnak, pl.

1. **Plébánia:** Helyi egyházi közösség, amely a plébános vezetésével működik.
2. **Gyülekezet:** Különböző vallási közösségek, például protestáns egyházak gyülekezetei.
3. **Fióklébánia:** Egy nagyobb plébánia részeként működő kisebb közösség.
4. **Közösségi csoportok:** Fiatalok, nők, férfiak, idősek vagy családok számára létrehozott csoportok, mint például ifjúsági közösség vagy női kör.
5. **Mária-kör:** A Szűz Mária tiszteletére alapított közösség.
6. **Zarándokcsoport:** Olyan közösség, amely zarándoklatokat szervez, például Mária-kegyhelyekre.
7. **Szent Kereszt Társulat:** Különböző szentek tiszteletére alakult egyházi társulatok.
8. **Lelki közösségek:** Olyan csoportok, amelyek célja a közös imádkozás és lelki növekedés, például imacsoporthok.
9. **Diakóniai közösségek:** Olyan közösségek, amelyek szolgálatot végeznek a rászorulóknak érdekében. Ezek a közösségek különböző célokat követve hozzájárulnak a hívők lelki életének gazdagításához.

Amikor az Új Ember című katolikus hetilap egyik tetszés szerinti számában – 2024. augusztus 11-i száma /LXXX. évf.32./ – szereplő egyházi periférikus tulajdonneveket vettük górcső alá, gyűjtöttük össze és kezdtük vizsgálni, a következő indokok vezéreltek. A gyűjtött anyag feldolgozása során megállapítottuk, hogy a perifériás tulajdonnevek széles spektrumot ölelnek fel, érdemes ezeket bizonyos fogalomkörök szerint csoportosítani. Mindegyik csoportnak megvan a saját kulturális és nyelvi jelentősége, helyi vagy nemzetközi vonatkozása. Ez egy olyan nyitott fejlődő kutatási terület, amely további kutatásokra és szakirodalmi vizsgálódásokra vár.

Nézzük tehát a kialakított 9 csoportot, ahol a jobb megértés és ismeretszerzés céljából foglalkozunk a perifériás tulajdonnevek mint megnevezések tágabb jelen-tésével, nyelvi, vallási, kulturális, történelmi adatokat közölve. Ilyenformán vizs-gálatunk lehetőséget ad arra, hogy megértsük, hogyan formálják és tükrözik a (magyar/magyarországi) társadalom vallási és kulturális identitását.

1. Egyházi szervezetek és testületek

<i>A Ministránsok Nemzetközi Szövetsége (Federazione Internazionale dei Ministranti, FIM)</i>	Olyan szervezet, amely a templomi szolgálatot végző fiatalok összefogását és támogatását tűzte ki célul. A szövetség arra törekszik, hogy elősegítse a ministránsok lelki fejlődését, közösségi élményeik gazdagítását, és támogassa a helyi közösségeket a ministrálásban. A Szövetség lehetőséget biztosít nemzetközi találkozók, táborok és zárandoklatok szervezésére. Kiemelt figyelmet fordít a fiatalok vallási és közösségi életének fontosságára, arra ösztönözve őket, hogy aktívan részt vegyenek a szolgálatban és hitéletükben, ezáltal erősítve elköteleződésüket.
<i>A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK)</i>	A magyarországi római katolikus püspökök hivatalos testülete, amely az egyházmegyék közös ügyeit koordinálja. Feladatai közé tartozik a katolikus egyház tanításainak és közösségi tevékenységeinek irányítása Magyarországon, valamint a társadalmi kérdésekkel kapcsolatos állásfoglalás. A konferencia rendszeresen szervez találkozót és konferenciákat, hogy a püspökök egységesen képviselhessék az egyház érdekeit és iránymutatásait.
<i>Alumni Tanács</i>	Egy olyan szervezet vagy testület, amely az intézmény volt diákjait (alumnikat) képviseli és koordinálja. Célja az alumni hálózat fenntartása, az öregdiákok közötti kapcsolatok ápolása, valamint az intézmény támogatása különböző módokon, például mentorálás, adományozás vagy rendezvények szervezése révén.
<i>Székesfehérvári Egyházmegyei Kántorképző Tanfolyam</i>	Felkészíti a jelentkezőket a kántori feladatok ellátására, amelyek kulcsszerepet játszanak az egyházi liturgiában és közösségi életben. A tanfolyam nemcsak tudást ad, hanem közösségi élményt is nyújt.
<i>Keresztény Édesanyák Szent</i>	Ezek a csoportok a katolikus egyház keretein belül működnek. Céljuk, hogy támogassák a családokat, külö-

<i>Mónika közösségei</i>	nősen az édesanyákat. A közösségek Szent Mónika, Ágoston püspök édesanyjának nevét viselik, aki példaként áll a hívők előtt, mint a kitartó imádkozás és a családi szeretet képviselője. Ezek a közösségek rendszeresen összegyűlnek imádkozni, megosztani tapasztalataikat és lelki segítséget nyújtani egymásnak. Előadásokat, lelki napokat szerveznek, amelyek célja híveik lelki növekedése, részt vesznek jótékonyági tevékenységekben, segítve a rászorulókat. Fontos szerepet játszanak a közösségépítésben, lehetőséget adva a családoknak, hogy kapcsolódjanak egymáshoz. Ezek a közösségek nemcsak lelki támogatást nyújtanak, hanem hozzájárulnak a keresztény értékek átadásához és a családi élet gazdagításához is.
<i>A Betegápoló Irgalmasrend Budai Háza</i>	Magyarországi egyházmegyes egészségügyi intézmény, amely a Betegápoló Irgalmasrend keretein belül működik. Fő célja a betegek és rászorulóknak méltóságteljes ápolása és gondozása, valamint a lelki támogatás biztosítása. A különböző programok szervezésével a betegek és családjaik közötti kapcsolatok ápolását segítik. Az intézmény részt vesz jótékonyági akciókban, támogatva a rászorulókat a közösségben. A Betegápoló Irgalmasrend Budai Háza a szeretet és irgalmasság szellemében végzi tevékenységét.
<i>Isten Egyháza</i>	Az „Isten Egyháza” kifejezés a keresztény hit közép-pontjában áll, és a hívők közösségét jelöli, akik Jézus Krisztus tanításait követik. Az Egyház a szentségek, mint például a keresztség és az úrvacsora közvetítője, amelyek a hívők számára a hit megélésének eszközei. Feladata a Szentírás és a keresztény tanítások hirdetése, amelyek irányt mutatnak a hívők életében. Küldetése, hogy terjessze a hitet, szolgáljon a közösségnek és segítsen a rászorulóknak. Az Egyház a szentek közössége, amely magába foglalja az élőket és az eltávozott lelkeket is. Az Egyház kifejezés több keresztény felekezetet is magában foglal, például katolikus, ortodox, protestáns és más irányzatokat, amelyek mind saját értelmezésükben élik meg a keresztény hitet. Isten Egyháza tehát nem csupán egy intézmény, hanem egy élő közösség, amely az emberek hitét, reményét és szeretetét köti össze.

2. Egyházi események és ünnepek

<i>Medjugorjei Ifjúsági Fesztivál</i>	Évente megrendezett katolikus esemény, amely a világ minden tájáról vonzza a fiatalokat. Az 1989-ben indított fesztivál célja a vallási elmélyülés és közösségi élmény, ahol a résztvevők imádságok, szentmisék, tanúságtételek és zenei programok révén erősíthetik hitüket. Medjugorje a Szűzanya jelenéseiről híres, különleges szakrális helyszín.
<i>Nagyboldogasszony ünnepe</i>	Augusztus 15-én tartják. Szűz Mária mennybevételének ünnepe a katolikus egyházban. Ezt az ünnepet különösen nagy tisztelet övezi, mivel Mária, Jézus édesanyja, az üdvösség és az isteni kegyelem közvetítője. Számos országban, köztük Magyarországon is, hagyományos szokások és szertartások kapcsolódnak az ünnephez. Sok helyen búcsúkat, zarándoklatokat szerveznek, különösen Mária-kegyhelyekre. A Nagyboldogasszony ünnepe a népi kultúrában is megjelenik, sok helyen népszokások, énekek és táncok formájában.
<i>Nagyboldogasszony -főbúcsú</i>	Szűz Mária mennybevételének ünnepéhez kapcsolódik, amelyet augusztus 15-én tartanak. Ez a búcsú különösen fontos a katolikus hívők számára, és sok Mária-kegyhelyen, mint például a csíksomlyói búcsún vagy a budapesti Máriaremetén, jelentős zarándoklatokat vonz. A búcsú nemcsak vallási, hanem közösségi esemény is, ahol a hívők együtt ünnepelnek, kapcsolatokat ápolnak és megosztják élményeiket.
<i>Nagykapornak-remetekerti búcsú</i>	Hagyományos katolikus ünnep, amelyet a Zala megyei Nagykapornakon tartanak. A búcsú a település híres vallási eseménye, amely egy zarándoklat keretében hívja össze a hívőket a helyi szent helyen, a Remetekertben. Ez a spirituális esemény az imádság és közösségi együttlét jegyében zajlik, ahol a résztvevők szentmisén vesznek részt, és együtt ünneplik a katolikus hagyományokat. Az ilyen búcsúk erősítik a közösségi identitást és a vallási kötődéseket.
<i>Szépszeretet Zarándokvonat</i>	Egy különleges zarándoklat, amelyet a magyarországi katolikus közösségek számára szerveznek. Ez a zarándoklat évente indul, és a

	résztvevők vonaton utazva látogatnak el szent helyekre, imádkozva és elmélkedve hitükön. Az út célja, hogy a résztvevők lelki megújulást tapasztaljanak meg közösségi élményekkel együtt. Az ilyen vonatós zárándoklatok a modern időkben is segítik a hívőket a hagyományos vallási élmények megélésében és a közösségi összetartás erősítésében.
--	--

3. Oktatási intézmények

<i>Pázmány Péter Katolikus Egyetem</i>	Magyarország egyik legjelentősebb katolikus felsőoktatási intézménye, Budapesten van. A Katolikus Egyház szellemiségét és értékrendjét képviseli. Alapításának éve: 1635. Megállapítója Pázmány Péter jezsuita érsek, aki a magyar katolikus megújulás egyik kiemelkedő személyisége volt. Az Egyetem több kart működtet: teológia, jog, művészeti és bölcsészettudományi kar, gazdaságtudományi kar, informatikai kar. Az oktatási intézmény keresztény, katolikus alapú oktatást kínál, amelyet a jezsuita hagyományok és a katolikus tanítások határoznak meg.
<i>Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola</i>	Magyarországi görögkatolikus teológiai és vallástudományi intézmény. Alapításának éve: 1993. A főiskola nevét Szent Atanáz püspökről kapta, aki az egyházat 4. századi teológiai munkásságával és ortodox hitvallásával jelentősen formálta. A főiskola teológiai és vallástudományi képzéseket kínál: teológia, lelkeszi képzés, szociális munka és vallás. A főiskola közösségi és vallási életet is támogat, amelynek célja a keresztény értékek és erkölcsök gyakorlati alkalmazása. Az oktatás során kiemelt szerepet kapnak a vallási és egyházi tanítások.
<i>Apor Vilmos Római Katolikus Iskola Alapítvány</i>	Célja az Apor Vilmos Katolikus Iskola támogatása, amely a keresztény értékekre építve biztosít oktatást és nevelést. Az alapítvány segíti az iskola működését, fejlesztési projektjeit és a diákok oktatási körülményeinek javítását. Az alapítvány célja, hogy előmozdítsa a vallási és erkölcsi nevelést, valamint a minőségi oktatást az iskola falain belül, hitéleti és kulturális programok révén.

4. Egyházmegyéek és közösségek

<i>Apor Vilmos Római Katolikus Iskola Alapítvány</i>	Célja az Apor Vilmos Katolikus Iskola támogatása, amely a keresztény értékekre építve biztosít oktatást és nevelést. Az alapítvány segíti az iskola működését, fejlesztési projektjeit és a diákok oktatási körülményeinek javítását. Az alapítvány célja, hogy előmozdítsa a vallási és erkölcsi nevelést, valamint a minőségi oktatást az iskola falain belül, hitéleti és kulturális programok révén.
<i>Szatmári Egyházmegye</i>	A Szatmári Egyházmegye 1771-ben alakult meg. Az egyházmegye a keleti katolikus egyházak egyik legfontosabb magyarországi képviselője, és a görögkatolikus vallás szellemiségét követi. Földrajzilag a Szatmári Egyházmegye területe a történelmi Szabolcs-Szatmár-Bereg megyére és a szomszédos romániai területekre is kiterjed. A Szatmári Egyházmegye szellemiségét a bizánci rítus határozza meg, amely a római katolikus rítustól eltérő szertartásokat, imádságokat és vallási hagyományokat követ. A görögkatolikus hívők az egyházban a bizánci liturgiát alkalmazzák, amely az ortodox kereszténység liturgikus hagyományait őrzi, miközben katolikus hitvallást követnek.
<i>Pozsonyi Magyar Katolikus Közösség</i>	A Pozsonyban és környékén élő magyar katolikusok közössége, amely fontos szerepet játszik a vallási életük fenntartásában. A közösség rendszeresen szervez szentmiséket, egyházi ünnepeket és egyéb vallási eseményeket magyar nyelven, hogy támogassa a magyar hívők lelki életét és közösségi összetartozását. Ezen kívül kulturális programokat is szervez, erősítve a magyar identitást Szlovákiában.
<i>Eperjesi Görögkatolikus Főegyházmegye</i>	Az Eperjesi Görögkatolikus Főegyházmegye a keleti katolikus egyház egyik fontos vallási és adminisztratív egysége, amely a görögkatolikus egyház területén működik. Az Eperjesi Főegyházmegye a Keleti Katolikus Egyházak szellemiségét követi, és egyike a történelmi Szlovákiában található görögkatolikus egyházaknak. Az Eperjesi Főegyházmegye története a görögkatolikus egyház szlovákiai terjeszkedésére vezethető vissza. A görögkatolikus egyház a római katolikus egyházzal

	közös hitvallást vall, de más liturgikus és vallási hagyományokat követ, melyek az ortodox kereszténység rítusaival egyeznek.
<i>Szombathelyi Egyházmegye</i>	Magyarország egyik római katolikus egyházmegyéje, amely Vas megyében található, és Szombathely városában van a székhelye. Itt található a híres Szombathelyi Székesegyház is. Az egyházmegye gazdag vallási és történelmi örökséggel rendelkezik, és kulcsszerepet játszik a térség vallási életében. A hívők támogatása érdekében az egyházmegye szociális és karitatív tevékenységeket, oktatási intézményeket és közösségi programokat szervez. Az egyházmegye irányítását a püspök végzi, aki felelős a vallási és hitéleti vezetésért.
<i>Győri Egyházmegye</i>	Magyarország területén, Győrben található római katolikus egyházmegye, amely gazdag történelmi hagyományokkal rendelkezik. Vallási, kulturális, valamint szociális tevékenységet végez. 1009-ben alakult meg, és az egyik legkorábban alapított egyházmegye Magyarországon. Győr híres székesegyházát, a Győri Székesegyházat a 11. században építették, és több püspöki szertartás és vallási eseményt színhelyeként használják.
<i>Győri Szentlélek Egyházközség</i>	Az egyházközség valószínűleg az 18-19. század folyamán alakult ki, és azóta is fontos szerepet játszik a város vallási életében. A közösség a római katolikus egyház szellemiségét követi, és a Szentlélek tiszteletére alakult. A vallási életébe beletartoznak a szentmisék, szentségek, imádságok, szentségimádások, keresztelők, esküvők, temetések. Az Egyházközség életébe beletartozik a helyi közösségben végzett szociális és karitatív munka, illetve szorosan együttműködik a helyi oktatási intézményekkel, és vallási nevelést biztosít a fiataloknak.

5. Templomok és kápolnák

<i>Győri Egyházmegye</i>	Magyarország területén, Győrben található római katolikus egyházmegye, amely gazdag történelmi hagyományokkal rendelkezik. Vallási, kulturális, valamint szociális tevékenységet végez. 1009-ben alakult meg, és az egyik legkorábban alapított egyházmegye Ma-
--------------------------	---

	gyarországon. Győr híres székesegyházát, a Győri Székesegyházat a 11. században építették, és több püspöki szertartás és vallási eseményt színhelyeként használják.
<i>Kút-völgyi Szűz Mária-engesztelő kápolna</i>	Katolikus templom és kegyhely. Budapesten, a Kút-völgy városrészben található. Vallási helyszín. A kápolna szellemiségében fontos szerepet kap az engesztelés fogalma. A kápolna elnevezésében szereplő Szűz Mária tisztelete arra utal, hogy a hívek hozzá imádkoznak, őt hívják segítségül a megtérés és a lelki megújulás szándékával. Építése a XX. századra tehető.
<i>Örökimádás-templom</i>	Katolikus templom, amely kifejezetten az Oltáriszentség folyamatos imádásának helyszíne. Az ilyen templomok biztosítják a híveknek a lehetőséget arra, hogy szünet nélkül imádják az Oltáriszentséget, amely a katolikus vallás szerint Krisztus teste és vére. Az ilyen templomokban különböző szertartásokat, imádságokat és meditációkat tartanak, illetve csendes imádságot, közösségi imákat végezhetnek.
<i>Szent István-bazilika Mária-kápolnája</i>	Fontos vallási helyszín a budapesti Szent István-bazilikában. A Szent István-bazilika Magyarország egyik legnagyobb temploma. A Mária-kápolna a bazilika egyik belső, szentelt részlege és Szűz Mária vallási tiszteletére alakították ki. A kápolna kialakításának célja az volt, hogy a híveknek szakrális teret biztosítson imádságaikhoz, akik Szűz Máriához könyörögnek. A kápolna legfontosabb eleme a Szűz Mária-szobor, amely Máriát, mint az irgalom és a közbenjárás forrását mutatja be. A csendes imádságokon kívül itt búcsúkat, ünnepi szertartásokat és lelki eseményeket is szerveznek, különösen Mária-ünnepek idején, a szeplőtelen fogantatás (december 8.) vagy a Mária mennybevétele (augusztus 15.).
<i>Szent Angyalok római katolikus templom</i>	A templom elnevezése arra utal, hogy Isten angyalait tisztelik benne, akik a keresztény hagyomány szerint az emberek és Isten közötti közvetítők, segítők. Isteni feladatokat végző szellemi lények. A templom a helyi katolikus közösség számára fontos vallási központ, ahol a hívek rendszeresen részt vesznek szertartásokon és imádságokon. Fontos helyszín lehet az angyali

	közbenjárást keresők számára.
<i>Avilai Nagy Szent Teréz-templom</i>	Római katolikus templom, amelyet Avilai Nagy Szent Teréz szűz és egyháztanító tiszteletére szenteltek fel, aki a karmelita rend megújítója volt, kora és minden idők legnagyobb misztikusa, aki spirituális tapasztalatokat élt át. A templom barokk stílusban épült, Szent Teréz korával és hagyományaival összhangban van. Az Avilai Nagy Szent Teréz-templom története szorosan összefonódik a karmeliták rendjének történetével, és azzal a vallási mozgalommal, amelyet Szent Teréz indított el.
<i>Szent Anna-székesegyház</i>	A hívek számára fontos római katolikus templom, amely Szent Annára, Jézus nagyanyjára utal. Tisztelete külön az ősi keresztény hagyományban és az egyházi művészetekben jelenik meg. Életét és közbenjárását sok hívő fontosnak tartja. A Szent Anna nevét viselő templomok között az egyik legismertebb a pécsi Szent Anna-székesegyház. Szent Anna Szűz Máriának az édesanyja, Jézus Krisztus nagyanyja. A keresztény hagyomány szerint a család, az anyaság és a családok védelmezője.
<i>Győri Szentlélek Plébánia</i>	A Plébánia Győr város híveinek vallási életét szolgálja, szakrális hely. Otthont ad a különböző vallási eseményeknek, ahol a hívek részt vehetnek szentmiséken, esküvői és keresztelői szertartásokon, a közösségi programok, hitoktatás, ifjúsági eseményeken kívül. A templom belső terében szép vallási műalkotások is találhatók, amelyek segítik a híveket lelki életük megerősítésében.
<i>Szentlélek Templom és Otthonfenntartó Alapítvány</i>	Magyarországi alapítvány, amely vallási, szociális és közösségi célokat szolgál. Célja: a rászorulókat támogatása, a templom és közösségi programok megszervezése, lebonyolítása. Az ilyen alapítványok gyakran részt vesznek karitatív és szociális programok szervezésében, és az adott templom vagy vallási közösség számára fontos támogatási formát képviselnek. A legtöbb hasonló szervezet általában adományokat gyűjt, közösségi eseményeket szervez és segíti azokat, akik valamilyen nehézségekkel küzdenek.

6. Egyházi liturgiák és szertartások

<i>Görögkatolikus Szent Liturgia</i>	A keleti kereszténység, azon belül a görögkatolikus (bizánci rítusú) egyházak szertartása. A görögkatolikus egyház a keleti keresztény tradíciókat követi, de a római katolikus egyházhoz tartozik, tehát az egyház-községek a pápa fennhatósága alatt állnak. A szent liturgia a görögkatolikus hívők legfontosabb szertartása, amelyet vasárnapokon és ünnepnapokon tartanak. A hívek a templomokban közösen imádkoznak és gregorián énekeket énekelnek. A görögkatolikus szent liturgia középpontjában az Eucharisztia áll, melyet a hívek magukhoz vesznek a szentáldozás keretében. A szertartás a bizánci rítus szerint zajlik. A görögkatolikus templomok fontos szereplői az ikonok (szentképek), melyek által a hívek közelebb kerülnek a szentek közösségéhez.
--	--

7. Egyéb egyházi helyszínek és események

<i>Szent Damján Tábor</i>	Vallási és közösségi célú tábor, amelyet a görögkatolikus egyház szervez, elsősorban a fiatalok számára. A tábor célja, hogy a résztvevők spirituális és vallási élményekben részesüljenek, elmélyítsék vallásos hitéletüket, közelebb kerüljenek Istenhez. A tábor Szent Damján névéhez kapcsolódik, aki orvos volt és életét Isten szolgálatára szentelte. A tábor résztvevői lehetőséget kapnak arra, hogy saját hitüket és szolgálatukat mélyebb szinten megértsék és gyakorolják.
<i>Mosolygós Szűzanya rábaközi kegyhelye</i>	Ez a vallási jelentőségű helyszín a Mosolygós Szűzanya kegyképének tiszteletére jött létre Magyarországon. Ez a kegyhely a Rábaköz régióban, a Kisalföld délnyugati részén található. Ezen a különleges Mária- ábrázoláson a Szűzanyát mosolygós arckifejezéssel látjuk Jézussal együtt. Ez a szimbolika a reményt, a szeretetet és a kegyelmet közvetíti, és különösen vonzóvá tette a kép tiszteletét, mivel a hívők szerint a Szűzanya mosolygása isteni kegyelmet és áldást hoz. A kegyhely évente sok zarándokot vonz, akik szeretnének megismerni a hely szakrális mivoltával, ahol sokan kapnak lelki feltöltődést és vigaszt.

<i>Tihanyi Bencés Apátság</i>	Ma Magyarország egyik legismertebb vallási és történelmi helyszíne, amely a Balaton-felvidéken, a Tihanyi-félszigeten található, vallási, kulturális és turisztikai jelentősége van. 1055-ben alapította I. András magyar király. Temploma a bencés rendhez tartozik, amelynek tagjai imádságra és a munkára buzdítanak. A rend célja a közösségi élet, a szellemi és lelki fejlődés, valamint a tanulás és tudományos munka elősegítése. Az apátság az oktatás és a vallási nevelés fontos helyszíne is, hiszen a bencés rend a tudományos kutatásra és a szellemi munkára is nagy hangsúlyt fektet, emellett turisztikai látványosság is.
<i>Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház</i>	Katolikus lelki központ Magyarországon, amely a lelki megújulásra, imádságra, elmélyülésre és közösségi kapcsolatok erősítésére szolgál, ahol különböző vallási programokat, lelkigyakorlatokat szerveznek a hívek számára. A programok természetesen magukba foglalják a szentmiséket, bibliai tanulmányokat, imádságokat, beszélgetéseket.
<i>Szent Anna-otthon</i>	Vallási és szociális intézmény, amely idősek, rászorulóknak számára biztosít otthont és ellátást. Az ilyen típusú otthonok általában keresztény alapelvek szerint működnek, és a szeretet, gondoskodás és közösség erejére építenek. Mivel Szent Anna az egyházban Szűz Mária édesanyja, az otthon elnevezése a szenthez való kapcsolódást, szeretetet, gondoskodást és tiszteletet szimbolizálja. Az otthonban a lakók számára biztosítanak napi ellátást, orvosi segítséget, emellett vallási programokat és közösségi eseményeket is rendeznek.

8. Világi szervezetek és testületek

<i>Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság</i>	Független, közhasznú szervezet, amely a magyar felsőoktatás minőségének biztosításáért és fejlesztéséért felelős. Feladata a magyar felsőoktatási intézmények programjainak és szakjainak akkreditálása, valamint az oktatás minőségének folyamatos ellenőrzése és értékelése. Az akkreditáció biztosítja, hogy a felsőoktatási intézmények és szakok megfeleljenek a tudományos és szakmai elvárásoknak. Az akkreditációs fo-
---	--

	lyamat során a bizottság ellenőrzi az oktatási programok tartalmát, az oktatói kar képzettségét, az intézmény infrastrukturális és szervezeti működését.
<i>Építési és Közlekedési Minisztérium</i>	Ez a Minisztérium Magyarországon az építészet, az infrastruktúra-fejlesztés, valamint a közlekedési ágazat irányításáért és koordinációjáért felelős. A közlekedési és építési infrastruktúra fejlesztésével járul hozzá az ország gazdasági növekedéséhez és a fejlődéshez. Kiemelt célként tekinti az új közlekedési technológiák és a fenntartható közlekedési megoldások bevezetését, illetve felelős az építőipar szabályozásáért és irányításáért (építkezések, építkezési normák, jogszabályok, engedélyek megadása). Felelős a városfejlesztési és tervezési politikáért.

9. Teológiai fogalmak és történelmi események

<i>Teremtő Isten</i>	A kifejezés vallási és teológiai értelemben arra utal, hogy Isten a világ és az egész univerzum teremtője és a mindenség fenntartója is. Ez a fogalom az isteni teremtést hangsúlyozza, és számos vallásban, így a kereszténységben, a judaizmusban és az iszlámban is központi jelentőségű. Isten a teremtéssel kifejezte jóságát és hatalmát is.
<i>Niceai Zsinat</i>	Vagy I. Niceai Zsinat az első ökumenikus zsinat volt, amelyet 325-ben tartottak a mai Törökország területén található Nicaea (a mai Ízmit) városában. Ez a zsinat a keresztény egyház számára alapvető jelentőségű volt, mivel számos fontos doktrinális kérdést tisztázott, és meghatározó szerepet játszott a keresztény hit és a keresztény egyház szervezeti struktúrájának kialakításában. A zsinat egyik legfontosabb célkitűzése az volt, hogy megszüntesse a különböző vallási irányzatokat, amelyek zűrzavart okoztak a korai egyházban, illetve napirendre tűzte Krisztus isteni természetének kérdését is. Megfogalmazta a keresztény hit központi igazságait, mint például a Szentháromság tanítását, valamint Jézus Krisztus istenségét, döntött a keresztény húsvét megünneplésének egységes dátumáról, emellett különböző egyházi törvényeket hozott létre.

Ha az egyházi testületek és kategóriák megnevezéseit **nyelvtani szempontból** akarjuk elemezni, több fontos tényezőt kell figyelembe venni. Az ilyen kifejezések gyakran komplexek, és szoros kapcsolatban állnak a vallási szakszókincssel és az egyházi hierarchiával. Nyelvtani szempontból különböző típusú elnevezéseket különböztethetünk meg, például főneveket, melléneveket, illetve ezek összetett formáit.

- **Főnevek és összetett főnevek.** Az egyházi testületek és kategóriák leggyakoribb megnevezései főnevek, amelyek általában egy adott vallási közösséghez vagy intézményhez tartozó szervezeti egységet jelölnek (pl. egyház, templom, püspökség, pap, apátság). A kifejezések gyakran összetett főnevek, amelyek két vagy több szóból állnak (pl. Szent Péter-bazilika, Római Katolikus Egyház).

- A **mellénevek** különösen azokban az esetekben játszanak fontos szerepet, amikor az egyház vagy vallás specifikus jellemzőit, szentségét vagy hagyományait kell kifejezni (katolikus egyház, protestáns templom, ortodox keresztény közösség).

- **Származtatott szavak.** Az egyházi testületek elnevezései gyakran tartalmaznak olyan szavakat, amelyek a vallási szókincs egyes kifejezéseiből származnak, például a vallásos kifejezések vagy tisztségek alapján (pl. pap-papok, püspök-püspökség, templomépítő stb.).

- Az egyházi testületek és kategóriák elnevezését **alany és állítmány kapcsolatában** is elemezhetjük. *Az egyházi testület neve az alany szerepét tölti be, míg az állítmány gyakran az adott testület feladatát, szerepét vagy funkcionalitását határozza meg* (pl. A ferences rend tevékenykedik a közösség szolgálatában.; A Katolikus Karitás az „Legyen öröm az iskolakezdés” elnevezésű adománygyűjtő kampányával évente közel tízezer nehéz sorsú gyermek kedvező iskolai előmenetelét alapozza meg).

- Az egyházi testületek és kategóriák elnevezései nemcsak főnévként, hanem **más nyelvtani szerepekben is megjelenhetnek**, például birtokos szerkezetben vagy egyéb kiegészítőkkal ellátva. A birtokos szerkezetek gyakran szerepelnek egyházi kifejezésekben, amikor a testület egy-egy elemét vagy részét kívánják meghatározni (pl. *birtokos szerkezet*: a templom szentje, a püspök székhelye; *rész-egész viszony*: a templom tornya, a rend tagjai stb.).

- Az egyházi testületek elnevezései a **nyelvtani sajátosságok szempontjából** fontosak, mivel gyakran követnek bizonyos szabályokat. Például az egyházi rendek és intézmények nevei gyakran nagy kezdőbetűvel írandók (pl. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Szent Anna Otthon, nyíregyházi Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola, Betegápoló Irgalmasrend Budai Háza stb.). Az egyházi elnevezésekben sok esetben egyedülálló nyelvi konstrukciók találhatók, amelyeket az egyház és a vallási hagyományok alakítottak ki (pl. Mária Iskolatestvérek Rendje, Szent János Apostol és Evangélista-főszékesegyház,

elsőszombati szentmise, ereklyés áldás és olajkenet, engesztelő rózsafűzér-imádság stb.)

- Egyes egyházi testületek és kategóriák megnevezései esetében ritkább nyelvtani jelenségekkel is találkozhatunk, például elnevezéseik esetén a szóösszetételek, egyes szavak történeti vagy archaikus formái is megjelenhetnek (pl. Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Caritas in Veritate Bizottsága, aranymisés szónok, Pro Communitate Christiana díj, a Boldogasszony Iskolanővérek debreceni közösségének örökfogadalmasa stb.).

Ha összegezni szeretnénk az egyházi testületek (tulajdonnevek) és kategóriák, kifejezések **nyelvtani elemzését, fontos, hogy figyelembe vegyünk a főnevek és melléknevek kombinációit, az összetett szóalkotásokat, a birtokos szerkezeteket és a nyelvi szabályokat.** Az ilyen kifejezések segítenek meghatározni és azonosítani az egyházi hierarchiában és intézményekben betöltött szerepeket és funkciókat, melyek számos okból (nyelvészeti, kommunikációs és oktatási területen) lehetnek hasznosak. Nézzünk példákat ezekre.

a) Ministránsok Nemzetközi Szövetsége

- **Ministránsok:** Főnév, többes szám, a „ministráns” szó birtokos személyes névmásos formája (sajátos csoportot jelöl).
- **Nemzetközi:** Melléknév, amely a „Szövetség” jellegét határozza meg.
- **Szövetsége:** Főnév, birtokos szerkezetben (a „szövetség” főnév birtokos alakja).

b) Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

- **Magyar:** Melléknév, amely a „katolikus püspöki konferencia” eredetére utal.
- **Katolikus:** Melléknév, amely a vallási hovatartozást jelzi.
- **Püspöki:** Melléknév, amely az adott intézmény vallási hierarchiájában betöltött szerepét fejezi ki.
- **Konferencia:** Főnév, egy csoportosulást vagy szervezetet jelöl.

c) Székesfehérvári Egyházmegyei Kántorképző Tanfolyam

- **Székesfehérvári:** Melléknév, amely a helyhez kötődő származást vagy eredetet fejezi ki.
- **Egyházmegyei:** Melléknév, amely az adott vallási területhez (egyházi körzet) való tartozást jelzi.
- **Kántorképző:** Összetett főnév, a „kántor” és „képző” szavakból, amely a kántori feladatokra készít fel.
- **Tanfolyam:** Főnév, egy tanulási folyamatot jelent.

e) Keresztény Édesanyák Szent Mónika Községei

- **Keresztény:** Melléknév, amely a vallási irányultságot jelzi.
- **Édesanyák:** Főnév, többes szám, az édesanyák csoportjára utal.

- **Szent Mónika:** Személynév, szentek neve, amely az adott közösség patrónusa.
- **Közösségei:** Főnév, többes szám, a közösség formáját, jellemzőit jelenti.

f) Betegápoló Irgalmasrend Budai Háza

- **Betegápoló:** Összetett főnév, a „beteg” és „ápoló” szavakból, amely az adott rend tevékenységére utal.
- **Irgalmasrend:** Összetett főnév, vallási rendet jelent.
- **Budai:** Melléknév, amely a helyszínt (Budát) határozza meg.
- **Háza:** Főnév, birtokos szerkezetben, az intézmény tulajdona vagy központja.

g) Isten Egyháza

- **Isten:** Személynév, vallási jelentéssel bír.
- **Egyháza:** Főnév, birtokos szerkezetben, az adott vallási közösség vagy intézmény nevét jelöli.

A periférikus tulajdonnevek kommunikációs folyamatban megfigyelhető **stilisztikai** vizsgálatát nyomon követhetjük a hivatalos kommunikációban, meghatározott normák szerint (formális) és kevésbé szabályozott kontextusban, ahol a kommunikáció spontánabb (informális). Tanúi lehetünk annak, hogy hogyan formálódik a „vallási nyelv” és jutnak kifejezésre a hitbeli értékek, érzelmek, miként „bontakozik ki” az üzenet közvetítése és az érzelmi hatások: pl. Ministránsok Nemzetközi Szövetsége (hivatalos, vallási jellegű kifejezés, amely nemzetközi szintű kapcsolatokra utal); Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (formális, tiszteletet sugalló egyházpolitikai vagy vallási intézményre utal); Székesfehérvári Egyházmegyei Kántorképző Tanfolyam (formális, vallási célú oktatási intézmény, amely a kántorképzés céljából jött létre); Keresztény Édesanyák Szent Mónika Közösségei (vallási és közösségi érzelmeket kifejező, érzelmi töltetű, a keresztény hivatásos közösségeket hangsúlyozó kifejezés); Betegápoló Irgalmasrend Budai Háza (stilisztikailag hivatalos, vallási, segítő szándékkal létrejött intézménynek a megnevezése, mely tiszteletteljes és segítőkész jellegű).

A felsorolt példák világosan mutatják, hogy minden kifejezés vallási, kulturális és társadalmi funkciót lát el.

Összegzés

A fenti érvek alapján megalapozottnak tűnik az a megállapítás, hogy a névrendszer vizsgálatakor alapvető feladat a névrendszer belső kapcsolódásainak, a névadás szabályainak és a névalkotás során alkalmazott névmintáknak a megértése.

Az egyházi tulajdonneveink, ahogy fentebb említettük, periférikusak. A passzív szókincshez tartoznak, hiszen aktívan nem használjuk ezeket a lexémákat. Az aktív

szókincs fejlesztéséhez viszont elengedhetetlenül szükséges a passzív szókincs bővítése is, mivel minél több szót ismerünk, annál gazdagabb és kifejezőbb, változatos a kommunikációnk, jobban megérthetjük a kultúrákat és szokásokat.

Az egyházi tulajdonnevek összegyűjtése több szempontból is lényeges, elsősorban tehát a kulturális örökség megőrzése, az identitás és a közösség megmaradása miatt. Jellemzőjük, hogy a beszédhelyzet, a szövegkörnyezet nem módosítja a jelentésüket. Gyakran tükrözik a helyi kultúrát, történelmet és hagyományokat, elengedhetetlenek a hatékony és gazdag nyelvhasználathoz. Gyűjtésük segít megőrizni ezt a fajta értékes örökséget a jövő generációi számára, hozzájárul a helyi közösség összetartozásának erősítéséhez.

A tulajdonnevek megismerése, feldolgozása, kutatása azt a felismerést hozta magával, hogy a névtani adattáraknak, kutatásoknak több rokon tudományt, tudományágat (régészet, történelem, helytörténet, gazdaságtörténet, néprajz, földrajz) stb. is szolgálniuk kell. *Úgy véljük, hogy egy ilyen témájú újszerű kutatási területnek a mellőzése az egyetemes névtudománynak válik kárára.*

Az egyházi intézmények helye és szerepe a mai világban továbbra is jelentős, különösen a szociális ellátás, oktatás és karitatív tevékenységek terén Magyarországon. Az egyházak oktatási intézményeket tartanak fenn, szociális szolgáltatásokat nyújtanak, mint például kórházak, árvaházak és menedékházak. Emellett a vallási közösségek lelkeségi iránymutatást adnak híveiknek. A sajtóban gyakran jelennek meg az egyházak állásfoglalásai társadalmi kérdésekről, például a migrációról, klímaváltozásról és szegénység enyhítéséről, kiemelve a szerepüket a közös érdekében.

Az egyházi tulajdonnevek a mindennapi életünkben passzív szókincsünk részeként vannak jelen, különösen vallási ünnepek, szentek, templomok vagy intézmények elnevezésein keresztül. Például, a karácsony, húsvét vagy Szent István ünnepe olyan szavak, amelyek jól ismertek, de ritkán használjuk őket aktívan, hacsak nem vallási vagy ünnepi kontextusban. Hasonlóképpen, templomok és egyházi rendezvények nevei gyakran is előfordulnak, de passzív szókincsben maradnak, amíg nem kerülnek konkrét helyzetbe.

Az egyházi tulajdonnevek kutatása azért fontos, mert ezek a nevek nemcsak vallási és kulturális értéket hordoznak, hanem a pontos kommunikációt segítve, történelmi, nyelvi és szociológiai összefüggésekre is rávilágítanak, tiszteletet mutatnak a vallási és kulturális hagyományok iránt. Segítenek azonosítani és megkülönböztetni a különböző vallási intézményeket, személyeket és helyeket, megérteni egy adott korszak vallási életét, a társadalom egyházi szervezeteit, valamint az egyház és a közösség kapcsolatát. Az egyházi tulajdonnevek pontos nyilvántartása segít(ene) akár a jogi és adminisztratív ügyekben is, például az ingatlanok nyilvántartásában és a tulajdonviszonyok tisztázásában. Rendszerezésük a források könnyebb nyilvántartását és hozzáférhetőségét tenné lehetővé, ilyen módon a kutatók és érdeklődők számára nyílna új stúdium; mivel

gyakran kapcsolódnak helyi szokásokhoz és vallási rítusokhoz, dokumentálásuk segít a szokások megértésében és megőrzésében.

Az egyházi tulajdonnevek kategóriáján belül az egyházi közösségek megnevezése fontos szerepet játszik a sajtóban a hírek és információk pontos közvetítésében, hiszen hivatalos névként, pl. „Evangélikus Egyház” vagy szokásos közismert elnevezéssel használatosak, pl. „református gyülekezet”. Megnevezésükben gyakori a földrajzi megjelölés, például „Budapesti Baptista Egyház” vagy a funkciójára utaló információ, pl. „Jótékonyági Alapítvány”, utalhatnak az egyházak által szervezett eseményekre is akár, pl. „Közösségi Nap”. Sokszínűek, gyakran történelmi és vallási jelentőséggel bírnak, és az egyházi hagyományok, szentek tisztelete, valamint az egyház szakrális struktúrái köré épülnek, különféle vallási hagyományokat képviselnek (pl. Katolikus Egyház, Református Egyház, Evangélikus Egyház, Baptista Egyház), illetve a szerzetesrendek (stb. ferencesek, bencések, jezsuiták) vagy az egyházi közösségek által működtetett helyszínek nevei, ahol különféle programokat és rendezvényeket szerveznek. Jól tükrözik a magyar vallási szférát, és segítenek megérteni a különböző felekezetek és közösségek szerepét a társadalomban, kifejezik a közösség identitását, tradícióit, azt, hogy hogyan őrzik meg vallási és kulturális örökségüket.

A vallási újságok gyakran írnak vallási vezetőkről, szentekről, teológusokról, egyházi intézményekről, templomokról vagy vallási eseményekről. Ezek a tulajdonnevek nemcsak információt adnak, hanem gyakran szimbolikus szerepet is játszanak, amelyek az adott vallási közösség értékeit, céljait és tanításait közvetítik. Összeállításuk tehát hozzájárul a közösségek identitásának és a helyi hagyományoknak a megőrzéséhez is, ezen belül is az egyén személyes és szakmai fejlődéséhez. A passzív szókincs részeként fontos eleme lehet akár a nyelvtanulási folyamatnak is, mivel az új szavak és kifejezések megismerése és megértése alapfeltétele az aktív használatuknak. Ösztönözheti a kreatív gondolkodást, új ötletek és kifejezések kidolgozását, az egyén magabiztos fellépését a különböző kommunikációs helyzetekben.

Irodalom

1. Bencédy József–Fábián Pál Rácz Endre–Velcsov Mártonné 1976. A mai magyar nyelv. Szerkesztette Rácz Endre. Tankönyvkiadó, Budapest.
2. Bényei Ágnes 2010. Helynévképzés a magyarban Doktori (PhD) értekezés. Debreceni Egyetem, BTK.
3. Fábián Pál 1981. Hogyan írjuk a márkaneveket? *Magyar Nyelvőr* 105: 155–158.
4. Farkas Tamás 2012. Szempontok a magyar névtani terminológia megítéléséhez. *Névtani Értesítő* 34: 139–48.
5. Hajdú Mihály 2003. Általános és magyar névtan. Bp., Osiris Kiadó.
6. Hajdú Mihály 1997. A tulajdonnév mint szófaji kategória. In: B.Gergely Piroska és Hajdú Mihály szerk. *Az V. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai (Miskolc,*

1995. augusztus 28-30.). Budapest–Miskolc: Kiadja a Magyar Nyelvtudományi Társaság és a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Intézete, 471-477. o.
7. Hoffmann István 2010. Név és identitás. *Magyar Nyelvjárások* 48:49-75.
 8. Hoffman István 1993. Helynevek nyelvi elemzése. Debrecen.
 9. J. Soltész Katalin 1981. Az egyéb tulajdonnévfajták kutatásának helyzete és feladatai. *MNyTK* 160: 213-225.
 10. Kálmán Béla 1989. A nevek világa. Debrecen.
 11. Sebestyén Árpád 1960. Egy s más az élő dűlőnévanyagról. In: Pais Dezső – Mikesy Sándor szerk., *Névtudományi vizsgálatok*. Akadémiai Kiadó, Bp. 82-5.
 12. Takács Judit 2023. Terminológiai kérdések a márkanevek történetéből. *Magyar Nyelvjárások* 61: 921-929.

References

1. Bencédy József–Fábián Pál Rácz Endre–Velcsov Mártonné 1976. A mai magyar nyelv [Today's Hungarian language]. Szerkesztette Rácz Endre. Tankönyvkiadó, Budapest. (In Hungarian)
2. Bényei Ágnes 2010. Helynévképzés a magyarban [Toponym formation in Hungarian]. Doktori (PhD) értekezés. Debreceni Egyetem, BTK. (In Hungarian)
3. Fábián Pál 1981. Hogyan írjuk a márkaneveket? [How do we write brand names?]. *Magyar Nyelvőr* 105: 155-158.
4. Farkas Tamás 2012. Szempontok a magyar névtani terminológia megítéléséhez [Criteria for assessing Hungarian onomastic terminology]. *Névtani Értesítő* 34: 139-48. (In Hungarian)
5. Hajdú Mihály 2003. Általános és magyar névtan [General and Hungarian onomastics]. Bp., Osiris Kiadó. (In Hungarian)
6. Hajdú Mihály 1997. A tulajdonnév mint szófaji kategória [The proper name as a word category]. In: B.Gergely Piroska és Hajdú Mihály szerk. *Az V. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai (Miskolc, 1995. augusztus 28-30.)*. Budapest–Miskolc: Kiadja a Magyar Nyelvtudományi Társaság és a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Intézete, 471-477. o. (In Hungarian)
7. Hoffmann István 2010. Név és identitás [Name and identity]. *Magyar Nyelvjárások* 48:49-75. (In Hungarian)
8. Hoffman István 1993. Helynevek nyelvi elemzése [Linguistic analysis of topographical names]. Debrecen. (In Hungarian)
9. J. Soltész Katalin 1981. Az egyéb tulajdonnévfajták kutatásának helyzete és feladatai [The status and tasks of research on other proper noun varieties]. *MNyTK* 160: 213-225. (In Hungarian)
10. Kálmán Béla 1989. A nevek világa [The world of names]. Debrecen. (In Hungarian)
11. Sebestyén Árpád 1960. Egy s más az élő dűlőnévanyagról. In: Pais Dezső – Mikesy Sándor szerk., *Névtudományi vizsgálatok*. Akadémiai Kiadó, Bp. 82-5. (In Hungarian)
12. Takács Judit 2023. Terminológiai kérdések a márkanevek történetéből [Terminological questions from the history of brand names]. *Magyar Nyelvjárások* 61: 921-929. (In Hungarian)

Типи периферійних власних імен у колонках католицької тижневої газети *Új Ember*, на основі випуску від 11 серпня 2024 року

Яцкович Маріанна Йосифівна, науковий співробітник Центру гунгарології Ужгородського національного університету, jaczmariann@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6596-2030

Бейреш Ержебет Золтанівна, науковий співробітник Центру гунгарології Ужгородського національного університету, bbersike@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7263-182X

Берта Елеонора Тіборівна, доктор філософії, кандидат філологічних наук Ужгородського національного університету, кафедра угорської філології, доцент, bertanora73@gmail.com, eleonora.bertha@uzhnu.edu.ua, ORCID: 0009-0007-5526-3982

З величезного лексичного запасу мови індивід використовує активний та пасивний словник. Як впливає з самого висловлювання, активний словник – це сукупність слів, якими людина користується щодня. До цього входять слова основного словника та лексеми додаткового словника, які пов'язані з роботою, повсякденним життям і розвагами особи. Пасивний словник, з іншого боку, позначає набір слів, які індивід знає, але не використовує активно.

Дослідження імен, ономастика — це мовознавча дисципліна. Як допоміжна наука – вона може бути корисною для багатьох інших галузей і в XXI столітті стає дедалі різноманітною та багатогранною. Власні імена можна досліджувати з різних точок зору.

У цьому дослідженні ми зосереджуємося на власних іменах, які вийшли на периферію. Це різноманіття угорських власних імен яскраво відображає ціннісні орієнтири римо-католицької релігійної громади, різноманіття релігійного життя, релігійні практики, осіб, пов'язаних з вірою, важливі події та інституції.

Дослідження церковних власних імен є важливим, оскільки ці імена не лише несуть релігійну та культурну цінність, а й сприяють точному спілкуванню, проливають світло на історичні, мовні та соціологічні зв'язки, виявляють повагу до релігійних та культурних традицій. Вони допомагають ідентифікувати та розрізняти різні релігійні інституції, особи та місця, зрозуміти релігійне життя певної епохи, церковні організації суспільства та стосунки між церквою та громадою. Точна реєстрація назв церковного майна також допомагає в юридичних та адміністративних питаннях, наприклад, у реєстрації нерухомості та у з'ясуванні відносин власності. Їх систематизація уможливила б легшу реєстрацію та доступність джерел, відкривши таким чином нову студію для дослідників та зацікавлених сторін; оскільки вони часто пов'язані з місцевими звичаями та релігійними обрядами, їх документування допомагає зрозуміти та зберегти звичаї.

Представлені імена, що виникають через комунікативну потребу, є частиною синхронного релігійного іменникового ресурсу. Їх збір і систематизація, як з конструктивного, так і з семантичного боку, виявляють недоліки в дослідженні імен, оскільки вони можуть бути дуже корисними не тільки для ономастики, а й для інших наук.

Ключові слова: активний і пасивний словник, церковна мова, периферійне власне ім'я, культурна цінність, мова, процес навчання.

Types of Peripheral Proper Nouns in the Columns of the Catholic weekly Newspaper Új Ember, based on the issue of august 11, 2024

Jaczkovich Marianna, researcher at the Center Hungarologie of the Uzhgorod National University, jaczmariann@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6596-2030

Béres Erzsebet, researcher at the Center Hungarologie of the Uzhgorod National University, bbersike@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7263-182X

Eleonóra Berta, PhD. Uzhgorod National University, Department of the Hungarian Philology, associate professor, bertanora73@gmail.com, eleonora.berta@uzhnu.edu.ua, ORCID: 0009-0007-5526-3982

Out of the vast entire vocabulary of the language, the individual uses active and passive vocabulary. It follows from the expression itself that the active vocabulary is the totality of the words used by the individual every day. This includes the words of the basic vocabulary and the lexemes in the additional vocabulary that are related to the person's work, daily life, and entertainment. The term passive vocabulary, on the other hand, refers to the set of words an individual knows, but does not really use.

The study of names is onomastics – a branch of linguistics. As a supplementary science, it can be useful in many other fields and is becoming increasingly diverse and multifaceted in the 21st century.

Proper names can be examined from various perspectives.

This research focuses on proper names that have moved to the periphery. Such Hungarian proper names vividly reflect the value system of the Catholic religious community, the diversity of religious life, religious practices, individuals related to faith, important events, and institutions.

The research of church proper names is important because these names not only carry religious and cultural value, but also help accurate communication, shed light on historical, linguistic and sociological connections, and show respect for religious and cultural traditions. They help to identify and distinguish different religious institutions, persons and places, to understand the religious life of a given era, the church organizations of society, and the relationship between the church and the community. The accurate registration of church property names also helps in legal and administrative matters, for example in the registration of real estate and in clarifying ownership relationships. Their systematization would enable easier registration and accessibility of sources, thus opening up a new studio for researchers and interested parties; as they are often linked to local customs and religious rites, documenting them helps to understand and preserve customs.

The names presented, created and emerging out of communicative need, represent the synchronic religious name corpus. Their collection and systematization, both structurally and semantically, highlight the gaps in name research, as they would be highly useful not only for onomastics but also for other sciences.

Keywords: *active and passive vocabulary, ecclesiastical language, peripheral proper name, cultural value, language, learning process.*

A periférikus tulajdonnevek típusai az Új Ember c. katolikus hetilap hasábjain (2024. augusztus 11-i szám /LXXX. évf.32./ alapján)

Jaczkovics Marianna, az Ungvári Nemzeti Egyetem Hungarológiai Központjának tudományos munkatársa, jaczmariann@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6596-2030

Béres Erzsébet, az Ungvári Nemzeti Egyetem Hungarológiai Központjának tudományos munkatársa, bbersike@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7263-182X

Berta Eleonóra, a filológiai tudományok kandidátusa, az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Filológiai Tanszékének docense, bertanora73@gmail.com, eleonora.bertha@uzhnu.edu.ua, ORCID: 0009-0007-5526-3982

A nyelv teljes szókészletéből az egyén aktív és passzív szókincset használ. Az aktív szókincs kifejezés azt jelenti, hogy azok a szavak alkotják, amelyeket az egyén nap mint nap használ. Ehhez tartoznak az alapvető szókincs szavai, valamint azok a lexémák a kiegészítő szókincsben, amelyek a személy munkájához, mindennapi életéhez és szórakozásához kapcsolódnak. Ezzel szemben a passzív szókincs olyan szavakat jelöl, amelyeket az egyén ugyan ismer, de nem használ rendszeresen.

A nevek kutatása az onomasztika - a nyelvészet egyik ága. Segédtudományként számos más területen is hasznos lehet, és a 21. században egyre változatosabbá és sokrétűbbé válik. A tulajdonneveket különböző szempontokból lehet vizsgálni.

E kutatásban a perifériára került tulajdonnevekre összpontosítunk. Az ilyen magyar tulajdonnevek élénken tükrözik a római katolikus vallási közösség értékrendjét, a vallásos élet sokszínűségét, vallási gyakorlatokat, vallással kapcsolatos személyeket, fontos eseményeket és intézményeket.

Az egyházi tulajdonnevek kutatása azért fontos, mert ezek a nevek nemcsak vallási és kulturális értéket hordoznak, hanem a pontos kommunikációt segítve, történelmi, nyelvi és szociológiai összefüggésekre is rávilágítanak, tiszteletet mutatnak a vallási és kulturális hagyományok iránt. Segítenek azonosítani és megkülönböztetni a különböző vallási intézményeket, személyeket és helyeket, megérteni egy adott korszak vallási életét, a társadalom egyházi szervezeteit, valamint az egyház és a közösség kapcsolatát. Az egyházi tulajdonnevek pontos nyilvántartása segít(ene) akár a jogi és adminisztratív ügyekben is, például az ingatlanok nyilvántartásában és a tulajdonviszonyok tisztázásában. Rendszerezésük a források könnyebb nyilvántartását és hozzáférhetőségét tenné lehetővé, ilyen módon a kutatók és érdeklődők számára nyílna új stúdium; mivel gyakran kapcsolódnak helyi szokásokhoz és vallási rítusokhoz, dokumentálásuk segít a szokások megértésében és megőrzésében.

A bemutatott, kommunikatív szükséglettől vezérelve létrejött és létrejövő elnevezések a szinkrón vallási névanyagot képviselik. Összegyűjtésük, rendszerezésük mind szerkezeti, mind szemantikai vonatkozásban a névanyagkutatás hiányosságaira mutat rá, hiszen a névtudományon kívül más tudományok számára is nagyon hasznos lenne.

Kulcsszavak: *aktív és passzív szókincs, egyházi nyelv, periférikus tulajdonnév, kulturális érték, nyelv, tanulási folyamat.*